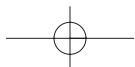

TÓTH ERZSÉBET

Nyáresti hüllők

Finom, sós fáradtvíz szakad rólam,
 óriás szitakötő vergődik
 csattog a csillár póklábai között,
 lonc ontja nehéz illatát a teraszon.
 A falon gyík álmodik a napról.
 Talán megijedt, és nem tudott lemászni.
 Talán nem érdekli a társalgás.
 Hallottál már a levantei és a miloszi viperáról?
 Az elevenszülő gyíkóktól eltérően ezek a hüllők
 tojásokat költenek.
 A kígyótojásból a nap melegétől bújnak ki
 az újszülött kígyók.
 A sikló honnan bújlik elő?
 Ne félj, én is félek,
 dúdoltad némán a figyelő rézsiklónak,
 épp készült halottnak tettetni magát.
 Az hiszed, kiismerted őket.
 Almosan kóvályogsz köztük,
 szervírozod a langyos, jeges és forró teákat,
 szürke poloskamag, virágos szakállzuzmó,
 korpafűszerű sarlósmoha,
 villámzómoha,
 neked gyöngyperje, neked mohafű,
 ennek jó lesz a madárbirs
 a párduckobrának vesepáfrány,
 én vánkosmohát iszom, beszélgetetek.
 Gyógyszerek zilálta érzékszerveitek
 rég feladták az éberséget.
 Kígyóbőr cipő, kobrasurranó
 viperamobil selyemruciban.
 Kígyó utca.
 Milyen unalmas.
 Már a körmük alatt is kamera van.
 Az orrukba fúrt hamisgyémántokban.
 Ha mézzel kened be az arcod,
 az a baj, hogy a szemedbe is jut belőle.
 Miért baj?
 Diskurál két mézes öregkislány.

Az egyik pisztácia-vaníliaiba öltözött,
 a másik szicíliai fügebe,
 mégse kellene senkinek.
 A nő nem divat most.
 Kislány, kisleány esetleg. Most ez megy.
 Áll egy nő a homályban, attól félek,
 az arca bármelyik pillanatban összedőlhet.
 Michael Jackson a vég előtt.
 Egy férfit fotelban tart a tőkehájsúly.
 Mákteát viszel neki.
 Először még a kígyót is siklónak nézted,
 aztán már a tigrispitonnal is barátkoztál.
 Nem érted a nyelvüket, mozgásukból
 sziszegésükből, fejtartásukból kell kiindulni.
 Bizarrul elhelyezkedő szemükre nem számíthatsz.
 Támadni készülnek vagy simogatni.
 Amikor váratlanul átölelnek és
 rád csavarodnak egészen,
 elengedik-e a nyakadat vagy megfojtanak.
 Legyöngült immunrendszerem miatt egyszer
 a rákosi viperát sárganyakú erdei egérnek néztem,
 ördög tudja, hogy menekültem meg előle.
 Pedig az a legfélénkebb viperák egyike,
 ha teheti, elmenekül.
 Szól hozzá a társalgáshoz egy madárgyík,
 aki most emeletes mohának festette magát.
 Melyik a kockás sikló, a rézsikló, a keresztes vipera?
 Ó, mennyit tanulmányoztad őket a könyvekben,
 amikor biztonságban érezted magad.
 Hogy védekezni tudj,
 megismerd támadási szokásaikat.
 De aztán már bemászták álmaidat is.
 Később hallucináltál.
 Megláttál a pléden egy szürke gombolyagot
 és kínai viperának nézted.
 Mérges volt?
 Kérdezi félálomban egy szilikonos mácsonya.
 A macska nem mérges – mondta valaki.
 A képzelgés sem, csak nagyon egészségtelen.
 Mivel a kígyók nem beszélnek
 a legnagyobb társalgás közepén sem,

[*Tóth Erzsébet versei*]

*elnémultam én is.
A falon napozó gyík a földre esett, a bokámhoz.
A gyíkok iránti rokonszenvem régi.
Tagja vagyok a napimádók ősi szektájának.
Odanéztem, és egy kobra nyelve villogott a levegőben,
pár centire tőlem.
Régebben, amikor még kevesebb hüllő
mozgott körülöttem,
barátságomba fogadtam egy kaliforniai királysiklót.
Egy látszerész előszobájában,
hatalmas akváriumban pihent,
könnyű volt szeretni.
De a kobrát semmiféle akvárium
nem választja el tőlem.
Hajszálon függ az életem, szemben
a megtermett, elszánt kobrával.
Az emberekben néha van mosoly.
Ha belülről nem jön, visznek magukkal a zsebükben.
A rosszul feltett mosoly hamar lecsúszik.
Olykor odanézel a legrosszabb pillanatban.
Akkor a csupasz arcot látod.
De ezek nem emberek. Hüllők.
Ez a leander tetves, jobb, ha tőlem tudod.
Sziszegi valaki a sötétben.
Te sötétben is látsz?
Menjünk, keressük meg a növényvédőket.
Tetves a nénikéd! És különben sem vagyunk otthon.
Súgja a szűnyoglábú bibircsvirág
egy varangysuttyónak.*

Megszületik augusztusban

Aranyban fürdik a mező, bágyadtan szállnak a tücskök, a lepkék, por csillog a lekaszált búzavirágon, szénán, estére véres a gyerekek talpa, játék közben nem fáj a friss tarló pengéje, csak a száguldás öröme sajgott, a cséplőgépet is meg kellett mászni, a faluszéli malmot is, szúr a törek az ingekből, a kisfiú hajában ragad az új liszt, a széttört fecsketojás. Mit mondtam nektek, gyerünk a teknő! Fürdés! Csillagpaplan borul a pibenő határra, szúnyograj dúdol altatót a kaszák angyalának.

Lassan fárad a nyár, könnyezik virág, fa, madár, kunyhó, és hodály, a könnyeket nem látja más, csak a hulló csillagok.

A falu szélén cigánysor az élősvény.

Augusztus végén hamar hűvösödik, reggelre hideg a harmat a fűvön, hideg a parasztok arcán a gond. Jön a szüret, és hova tegyék majd a pár kiló szőlőt, lesz-e belőle legalább must, vagy azt is elviszik, a bolond szomszéd majd az udvarra önti a mustot, ne legyen bor belőle.

A zsákolók nem alszanak. Hordják a padlásra a termést. A búzában gyerekek hemperegnek, kóstolják, falják a tejes szemeket, ők az új kenyér első kóstolói, a kocsmából ének szól, söprik a pápai utcát, söprik a padlást.

A részegek könnyét nem látja senki, csak az Isten. Ha azt a kis bort is elviszik, levágom a fülüket porcogónak, motyog a férfi, mikor hazatéved, az asszony másra figyel. Kicsi lábak rugdossák belülről, ha csönd lenne, hallaná a pici szív dobogását. Lassan elbalkul minden, hasára teszi a kezét, abban a belső hangban jobban bízik, mint a rózsafüzérben. A gyereket talán nem viszik el.

Sok kishaba születik azokban az években, augusztusban, csillagbullás idején, hol zsarnokság van.